

**Formació i treball en xarxa
en societats complexes**
Miquel Àngel Essomba i Daniel Muntané
(coordinadors)
Fundació Jaume Bofill, 2009

EXPERIMENTACIONS D'ALTRES TITULACIONS D'EDUCACIÓ – PRACTICUM*

*Recull de les fitxes de les experimentacions que s'han dut a terme a les aules de les universitats catalanes participants en el Projecte TRAMA, durant el curs 2007-2008

Títol de l'experimentació	Elaboració d'un mapa cognitiu sobre els recursos socioeducatius d'un territori i els projectes resultants del treball en xarxa
Assignatura	Pràcticum I
Titulació	Educació Social
Professors que imparteixen l'assignatura	Rafa Merino
Universitat i facultat	Universitat Autònoma de Barcelona, Facultat de Ciències de l'Educació

1. IDENTIFICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

1.1. Competències que es treballen amb l'experimentació

- X Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.
- X Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.
- X Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.

1.2. Breu descripció de l'experimentació

Elaboració d'un mapa cognitiu sobre els recursos socioeducatius d'un territori i els projectes resultants del treball en xarxa. Els alumnes han d'entrevistar diferents professionals de diferents àmbits per fer-se una idea de l'oferta socioeducativa existent en un territori acotat (poble, districte) i dels programes transversals (plans comunitaris, consells participatius, plans d'entorn. etc.).

2. EXPLICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

2.1. Agents implicats

La implicació fonamental és dels alumnes i del professor tutor del pràcticum, però és necessària la implicació dels professionals del territori per deixar-se entrevistar i explicar les seves funcions i el seu treball en xarxa. Aquesta implicació no sempre és de bona qualitat.

2.2. Descripció dels continguts

Hi ha una prèvia, que és una anàlisi sociològica del territori, que es fa a la primera part del pràcticum, en la qual s'expliquen les característiques d'aquest territori i dels seus habitants. Després, els alumnes han de construir el mapa relacional amb base a criteris funcionals (àmbits d'intervenció, per exemple) i de proximitat entre els diferents recursos i serveis existents. Finalment, han de fer un exercici de contrast entre les característiques de la població i les seves necessitats, i de l'oferta existent de recursos socioeducatius per fer-hi propostes de millora.

2.3. Descripció del procediment i la metodologia utilitzats

Per a la primera part, l'anàlisi sociològica del territori, es dóna una guia orientativa basada en dos possibles models d'anàlisi, el sociogràfic i el sociohistòric. Aquesta guia està publicada en el manual del pràcticum de la titulació. A partir d'aquestes orientacions, els alumnes, que treballen en grup, han de construir un guió propi i començar a recollir informació estadística i qualitativa sobre el territori i la seva gent, i fer la descripció i la interpretació de la seva problemàtica.

Un cop s'ha fet això, es passa a elaborar el mapa de recursos. El primer pas és fer un llistat al més exhaustiu possible de recursos socioeducatius des dels àmbits més centrals en l'educació social, com ara els serveis socials, els centres educatius i els equipaments de participació ciutadana, i d'altres que puguin estar-hi connectats en els àmbits socioeconòmic, cultural, esportiu o cívic. També han de detectar, a partir de la informació disponible, si existeixen plataformes o espais de coordinació o de realització de projectes comuns, com ara plans de desenvolupament comunitari o similars. Amb la llista ja es pot fer una primera anàlisi sobre la densitat dels recursos i els alumnes han de triar uns vuit o deu centres o programes per visitar i entrevistar, amb el benentès que les entrevistes no són per analitzar com s'organitza un centre d'educació social sinó per obtenir informació al més general possible sobre el territori, sobre les seves mancances i sobre el treball en xarxa existent en aquest.

Per elaborar el mapa no es dóna cap guia als estudiants, només que ha de ser visual, jeràrquic, de relacions; no l'han de confondre amb un organigrama. Els alumnes han de fer una primera proposta de mapa que es revisa en tutories successives fins que es pot donar per tancat (això pot implicar de tres a cinc tutories per a cada grup). És un procés costós per als alumnes, però aquesta construcció pròpia és molt rica en aprenentatges.

Un cop elaborat el mapa, s'explica amb cert detall i després es compara amb les necessitats sorgides de l'anàlisi sociològica del territori. Amb aquesta comparació han d'introduir les propostes de millora dels recursos socioeducatius que han analitzat. La hipòtesi de treball que es diu als alumnes és la següent: «Imagineu que l'alcalde de la ciutat que heu estudiat us encarrega aquest estudi i al final us demana que li dieu en poques pàgines què pot fer per satisfer millor les necessitats del territori».

2.4. Descripció de l'avaluació

Els alumnes han d'entregar una memòria de pràctiques on recullen les tres parts del pràcticum: l'anàlisi sociològica, el mapa de recursos i el balanç entre necessitats i oferta de recursos. Els criteris que es fan servir per a l'avaluació són que hi hagi informació consistent i abundant, que s'hagi treballat de la forma adequada, que hi hagi un bon treball d'equip, que els aspectes formals siguin acurats, que hi hagi el màxim d'interrelació entre les diferents parts del pràcticum, que hi hagi reflexions personals fonamentades al llarg del treball i que hi hagi precisió en la utilització dels conceptes. Respecte al mapa de recursos, el punt central de l'anàlisi del treball en xarxa, es valora específicament la capacitat de síntesi, l'ús d'indicadors gràfics intel·ligibles i la no-omissió d'aspectes importants.

La metodologia emprada demana un seguiment i una tutorització intensos, que es transformen en avaluació continuada, és a dir, a cada tutoria es detecten els punts febles que cal corregir i es reforcen els encerts que cada grup va tenint.

Si hi ha temps, es fa una exposició oral de la memòria de pràctiques, que també s'inclou en l'avaluació. Aquí es valora fonamentalment la capacitat de síntesi, la capacitat de comunicació i la capacitat de respondre a preguntes després de la presentació.

3. CRITERIS I ORIENTACIONS PER A LA POSADA EN PRÀCTICA

3.1. Criteris i orientacions de caràcter didàctic

S'ha optat per un model molt inductiu, en el qual l'alumnat ha d'anar construint el seu coneixement, amb unes orientacions mínimes, a partir d'un volum considerable d'informació. També ha de fer servir la intuïció perquè hi ha informació difícilment observable, sobretot quan es tracta de copsar les relacions entre diferents entitats i recursos.

S'aconsella a l'alumnat que utilitzi un sistema de retroalimentació, és a dir, que faci unes quantes entrevistes i comenci a elaborar un esquema, que caldrà completar amb la informació que va obtenint. Dit d'una altra manera, no es tracta de tenir primer tota la informació i després analitzar-la, sinó de fer un procés més interactiu.

Les tutories són molt importants en el procés d'aprenentatge, ja que es corregeixen errors i s'aclareixen tots els dubtes que van sorgint en el procés.

3.2. Criteris i orientacions de caràcter organitzatiu

L'organització del grup és fonamental: s'han de planificar les reunions (alguns grups fan actes), les visites al territori i les entrevistes. És recomanable fer un calendari tenint en compte la seqüència del pràcticum: el primer semestre, per fer l'estudi sociològic, i el segon, per fer el mapa de recursos i la comparació entre necessitats i oferta.

3.3. Criteris i orientacions de caràcter relacional

No s'estableix cap mena de conveni entre les institucions que visiten els alumnes i la facultat, és un camp per explorar. De fet, en alguns casos s'ha hagut de fer una carta oficial d'acreditació dels alumnes perquè alguns centres posaven obstacles a l'hora de facilitar informació. Estaria bé fer algun tipus de regulació relacional, sobretot en els territoris que es repeteixen cada any.

3.4. Recursos

Hem editat un manual del pràcticum de la titulació d'educació social, on s'explica com s'ha de fer el pràcticum I.

JARIOT, M.; MERINO, R. i SALA, J. (coord.) (2004). *Les pràctiques d'educació social: Eines per al seu desenvolupament*. Col·lecció Materials, núm. 152. Barcelona: Publicacions de la UAB.

A més, els alumnes han de consultar les pàgines web de cada municipi o de l'Idescat, i visitar les biblioteques i els centres de documentació local per obtenir tota la informació disponible.

Títol de l'experimentació	Plans educatius d'entorn i plantejaments institucionals de centre
Assignatura	Pràcticum
Titulació	Educació Social
Professors que imparteixen l'assignatura	Joan Ballesté Almacellas i M. Glòria Peret Llovera
Universitat i facultat	Universitat de Lleida, Facultat de Ciències de l'Educació.

1. IDENTIFICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

1.1. Competències que es treballen amb l'experimentació

- X** Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.
- X** Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.
- X** Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.
- X** Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.
- X** Dissenyar, desenvolupar i avaluar projectes de treball integrat, d'acord amb diferents graus de complexitat i en sintonia amb la competència transversal de saber fer projectes.

1.2. Breu descripció de l'experimentació

La finalitat de l'experiència és que l'alumnat que cursa l'assignatura Pràcticum durant el tercer curs de la diplomatura d'Educació Social conegui què són els Plans educatius d'entorn i la seva vinculació amb els plantejaments institucionals del centre educatiu, en general, i amb el Pla educatiu de centre on cursen les pràctiques, en particular, mitjançant un treball de camp cal fer en el barri de Pardinyes de Lleida.

2. EXPLICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

2.1. Agents implicats

Professora de l'assignatura, CRAE, CEIP Riu Segre i CEIP Pardinyes, IES Josep Lladonosa, Escola Bressol Municipal Pardinyes, AMPA dels centres educatius del barri, Institut Municipal d'Educació, Inspecció Educativa i ORVEPARD.

2.2. Descripció dels continguts

Pla educatiu d'entorn (PEE). Finalitat
Pla educatiu d'entorn del barri de Pardinyes de Lleida

- Característiques
- Agents implicats
- Estructura
- Organització. Treball en xarxa
- Accions que desenvolupa

El context que defineix el barri. Trets d'identitat

Pla educatiu del CRAE

El PEC dels centres educatius del barri. Trets d'identitat. Objectius

Relació entre els objectius del CRAE i el Pla educatiu d'entorn

El treball en xarxa dels diferents agents educatius

2.3. Descripció del procediment i la metodologia utilitzats

- **Treball a l'aula. Classe magistral i treball en grup**
 - o Explicació i justificació dels documents que constitueixen els Plantejaments institucionals de centre i, en concret, el Projecte educatiu de centre (PEC).
 - o Estudi comparatiu dels PEC dels centres educatius del barri de Pardinyes.
 - o Anàlisi de les finalitats i els objectius del Pla educatiu d'entorn del barri.
 - o Elaboració de pautes per a la recollida de dades que aportin informació per al coneixement de l'entorn.
 - o Preparació de les entrevistes.
 - o Posada en comú de les informacions obtingudes i de les reflexions generades.
- **Treball de camp**
 - o Visita als centres educatius del barri. Entrevista amb la direcció i amb el/la president/a de l'AMPA.
 - o Visita al centre cívic del barri. Entrevista amb el president de l'Associació de Veïns (ORVEPARD).
 - o Entrevista amb la regidora d'Educació.
 - o Entrevista amb l'inspector de la Delegació Territorial d'Educació, responsable del Pla d'entorn.
 - o Disseny, implementació i avaluació d'un PEC.
- **Elaboració d'informes**
 - o Redacció d'un informe sobre el treball realitzat (descripció i reflexió sobre el treball en xarxa observat mitjançant l'estudi del Pla d'entorn del barri de Pardinyes).
 - o Propostes d'intervenció.

2.4. Descripció de l'avaluació

Es valorarà:

- L'assistència a les sessions presencials i a les tutories
- La participació activa en les sessions presencials
- La implicació en l'elaboració de materials
- La participació en el treball de camp
- El PEC elaborat
- L'informe final

En conjunt, la nota d'aquest treball pràctic suposarà un % de la nota final de l'assignatura.

3. CRITERIS I ORIENTACIONS PER A LA POSADA EN PRÀCTICA

3.1. Criteris i orientacions de caràcter didàctic

- Facilitar a l'alumnat la documentació que fonamenta els marcs teòrics del PEE i dels plantejaments institucionals de centre.
- Elaboració conjunta (professor/a i alumnes) de criteris i pautes d'observació de l'entorn.
- Elaboració de guions per a les entrevistes per part dels alumnes.
- Recerca d'informació per part de l'alumnat.
- Pautes per a la redacció de l'informe final.

3.2. Criteris i orientacions de caràcter organitzatiu

Sessions generals de presentació, informació i posada en comú.
Treball d'equip i delimitació clara de responsabilitats individuals.
Treball en petits grups estables (de tres a sis persones) a l'aula i per al treball de camp.

3.3. Criteris i orientacions de caràcter relacional

Contacte previ (personal o per carta) dels professors de l'assignatura amb agents educatius implicats, per exposar-los les finalitats de l'experiència i demanar la seva col·laboració.

Carta de presentació per als alumnes.

Coordinació amb la professora de la facultat responsable del projecte.

3.4. Recursos

ALSINET, J.; RIBA, C. ; RIBERA, M. i SUBIRATS, J. (coord.) (2003). *Més enllà de l'escola: Transformacions socials i noves dinàmiques educatives i professionals*. Col. Polítiques, núm. 37. Barcelona: Editorial Mediterrània, SL / Fundació Jaume Bofill.

AUTORS DIVERSOS (2002). «L'escola i la ciutat, una complicitat per l'educació», a *Perspectiva Escolar*, núm. monogràfic.

FERNÁNDEZ ENGUITA, M. i GUTIÉRREZ SASTRE, M. (coord.) (2005). *Organización escolar, profesión docente y entorno comunitario*. Col. Sociedad, Cultura y Educación. Madrid: Ediciones AKAL / Universidad Internacional de Andalucía.

MERINO, A. i PLANA, J. (coord.) (2007). *La ciudad educa: Aportaciones para una política educativa local*. Barcelona: Ediciones del Serbal.

SUBIRATS, J. i ALABAIGÉS, B. (coord.) (2006). *Educació i comunitat*. Col. Finestra Oberta, núm. 48. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

SUBIRATS, J. *Escola i entorn*. Article policopiat. Barcelona: IGOP-UAB.

Webgrafia

www.gencat.eduacio

www.paeria.es/ime

Pàgines web dels centres educatius del barri de Pardiniyes

Títol de l'experimentació	Exploració del treball en xarxa en l'ENF dins el marc de Pràcticum I de Psicopedagogia
Assignatura	Pràcticum I
Titulació	Psicopedagogia
Professors que imparteixen l'assignatura	Jordi Planella Ribera
Universitat i facultat	Universitat Oberta de Catalunya, Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació

1. IDENTIFICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

1.1. Competències que es treballen amb l'experimentació

- X Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.
- X Comprendre el dinamisme dels trets identitaris i les seves relacions en el territori de la institució educativa.
- X Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.

1.2. Breu descripció de l'experimentació

La proposta present es vincula a la PAC B2 de Pràcticum I de la llicenciatura de Psicopedagogia. L'experimentació consisteix a efectuar l'exploració d'un àmbit psicopedagògic (preferentment d'educació no formal) centrant la descripció en totes les relacions institucionals que es donen i el treball en xarxa que s'efectua, si és el cas. En cas de no efectuar-se cap tipus de treball en xarxa caldrà detectar els motius que afavoreixen aquesta mancança.

Els objectius que es persegueixen són els següents:

- Descriure l'estat actual del treball en xarxa dins l'àmbit estudiat.
- Detectar les variables que afavoreixen el treball en xarxa i, en el seu defecte, les que el dificulten.
- Descriure les característiques del treball en xarxa detectat.

2. EXPLICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

2.1. Agents implicats

Professor responsable de l'assignatura
 Consultor de l'assignatura
 Centres de pràctiques proposats pels alumnes
 Entitats col·laboradores dels esmentats centres de pràctiques si és el cas

2.2. Descripció dels continguts

L'experimentació present es vincula a la PAC B de Pràcticum I. Aquesta presenta com a objectius centrals l'aplicació de coneixements psicopedagògics a la realitat; la introducció en el món professional de la psicopedagogia; el coneixement i la definició de les funcions psicopedagògiques; l'exploració d'àmbits d'educació no formal, i les seves diferències amb l'àmbit formal. Tenint en compte les pretensions

generals de l'esmentada PAC, els continguts comentats a continuació queden vinculats a aquest marc, de manera que s'estructuren al voltant de l'objectiu transversal de conèixer la realitat del treball en xarxa dels diversos àmbits psicopedagògics. Com que es planteja com a objectiu transversal, caldrà relacionar els diversos continguts de l'assignatura amb el treball en xarxa, la qual cosa permetrà donar coherència a tot el cos teòric i, especialment, en la seva aplicació al món professional. Els continguts proposats que caldrà treballar en l'experimentació present són els següents:

- Les funcions psicopedagògiques i la seva relació amb el treball en xarxa.
- La pràctica psicopedagògica en l'àmbit d'educació no formal.
- Les tècniques d'exploració i anàlisi de la realitat.
- Les característiques del treball en xarxa aplicades a la realitat.
- La teoria de la complexitat (es proposa aquest contingut en tant que contextualitza i justifica la necessitat del treball en xarxa en el camp de les ciències socials).
- Models d'educació permanent i la seva relació amb la construcció del coneixement.
- Les dimensions del treball en xarxa.
- Les competències sobre el treball en xarxa.

2.3. Descripció del procediment i la metodologia utilitzats

L'assignatura s'inicia amb la PAC A, que consisteix en la lectura de documents que inclouen continguts relacionats amb el coneixement de l'àmbit d'educació no formal i les seves diferències amb l'àmbit formal, tot recollint les funcions psicopedagògiques principals. Pel que fa a aquesta proposta inicial de lectura de documents, s'ampliarà amb una sèrie de textos relacionats amb el treball en xarxa.

Així, el material de lectura proposat en aquesta PAC és el següent:

BADIA, A. i MAURI, T. «Les pràctiques psicopedagògiques en contextos d'educació no formal», del material de l'assignatura del material de l'assignatura La Pràctica Psicopedagògica en Educació No Formal, vol. II.

CABELLO, M. J. (2002). «Educación permanente y educación social: Controversias y compromisos». Màlaga: Aljibe.

MONEREO, C. i CASTELLÓ, M. Un model per a l'anàlisi de contextos d'assessorament psicopedagògic en educació formal», del material de l'assignatura La Pràctica Psicopedagògica en Educació Formal, vol. I.

MONEREO, C. i CASTELLÓ, M. «Un model per a l'anàlisi de contextos d'assessorament psicopedagògic en educació no formal», del material de l'assignatura del material de l'assignatura La Pràctica Psicopedagògica en Educació No Formal, vol. II.

MORÍN, E. (2001). *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona Paidós

SUBIRATS, J. (2003). *Més enllà de l'escola. Transformacions socials i noves dinàmiques educatives i professionals*. Barcelona: ICE de UAB.

SUBIRATS, J. i ALBAIGÉS, B. (COORD.) (2006). *Educació i comunitat: Reflexions a l'entorn del treball integrat dels agents educatius*, Col. Finestra Oberta, núm. 46, febrer.

Els objectius d'aquesta activitat són els següents:

- Informar i reflexionar sobre els contextos, els àmbits laborals, les funcions i la imatge del professional de la psicopedagogia en exercici.
- Conèixer i reflexionar sobre els principals paradigmes i models que serveixen de referència per construir les perspectives professionals.
- Reflexionar sobre els principis d'actuació del psicopedagog i les limitacions de la seva intervenció.
- Relacionar els contextos laborals i les funcions psicopedagògiques amb el treball en xarxa.

Posteriorment a la lectura dels textos, caldrà efectuar-ne una síntesi. El seu contingut haurà de reflectir tant la integració de la nova informació en les xarxes de coneixements adquirits al llarg dels estudis amb relació a aquesta temàtica, com la integració de les diverses lectures entre si. Per tant, és fonamental incloure i relacionar informació no obtinguda directament en les cinc lectures que es recomanaven.

PAC A2. L'activitat següent consisteix a realitzar un debat a partir de diferents propostes plantejades pels mateixos alumnes. Les propostes de debat estan directament relacionades amb les lectures esmentades. Es crearan tres línies de debat, tot prioritant aquelles que estiguin relacionades amb el treball en xarxa. A continuació, caldrà elaborar una síntesi del debat aportant la reflexió i el punt de vista personal sobre els temes que s'hi han tractat.

Aquestes dues activitats, A1 i A2, ofereixen elements teòrics i tècnics a l'alumnat, que els seran necessaris en la posterior PAC B (nus central de la proposta present).

PAC B. Aquesta activitat està lligada a la realització de deu hores presencials que els alumnes han de fer en un dels àmbits psicopedagògics proposats prèviament. Les deu hores presencials tenen l'objectiu que l'estudiant estableixi contacte amb la pràctica psicopedagògica i elabori una descripció acurada sobre el treball en xarxa que s'està portant a terme dins l'esmentada institució, o els motius de la seva absència, si és el cas. Per tal d'elaborar aquesta descripció caldrà que l'estudiant obtingui diverses informacions de persones que treballen directament en el camp educatiu, així com de les entitats que formen part del treball en xarxa, si és el cas.

Una primera pauta dels elements que caldrà detectar és la següent (aquesta, però, caldrà acabar-la de centrar en funció del tipus de centre):

- Descripció del treball en xarxa
- Entitats implicades
- Coordinacions
- Objectius en comú i metodologia de treball
- Motius de l'absència de treball en xarxa
- Repercussions d'aquesta absència
- Percepció de l'usuari dels beneficis de treball en xarxa o de la seva absència
- Percepció dels professionals
- Motius que impulsen el treball en xarxa
- Dificultats del treball en xarxa
- Especificitat del treball en xarxa en funció del tipus d'àmbit

Posteriorment, l'alumne haurà de redactar un informe fent explícits aquests punts. Es discutiran els diferents informes presentats dins l'espai de debat. La intenció és elaborar un coneixement compartit sobre la pràctica del treball en xarxa, posar en relació els continguts teòrics previs treballats, tant en la lectura com en el debat anteriors, amb la pràctica professional que s'ha observat durant la presencialitat.

2.4. Descripció de l'avaluació

Se seguirà l'avaluació establerta per l'assignatura. Per tant, es tracta d'una avaluació continuada que vindrà donada per la realització de les diferents activitats, la seva correcció i l'autoavaluació de l'alumne/a. Les diferents activitats es presenten amb una pauta de realització que recull els objectius i continguts centrals que es pretenen assolir. Aquests objectius i continguts serveixen de pauta de correcció per a cada una de les activitats. Els alumnes reben al llarg del semestre correccions individuals de les diferents activitats, així com orientacions generals d'interès grupal.

3. CRITERIS I ORIENTACIONS PER A LA POSADA EN PRÀCTICA

3.1. Criteris i orientacions de caràcter didàctic

Els continguts es presentaran, inicialment, sota un format teòric. Posteriorment es tractarà de contrastar aquest contingut amb les pràctiques presencials i, a continuació, entrar en diàleg i construir un coneixement compartit sobre la temàtica presentada. Per tant, la seqüenciació dels continguts segueix una lògica d'exposició, aplicació pràctica i anàlisi grupal.

En coherència amb aquesta lògica, l'organització del grup classe presenta diferents formats: treball individual (A1), treball grupal —debat— (A2) i treball individual —conclusions del debat— (A2). Treball en col·laboració amb els centres (B1 i B2), treball grupal —debat— (B3) i treball individual (B3).

3.2. Criteris i orientacions de caràcter organitzatiu

No consta

3.3. Criteris i orientacions de caràcter relacional

En aquesta experimentació, la presencialitat exigida als alumnes no requereix cap conveni de col·laboració entre els centres i la universitat. Els alumnes es posen en contacte amb els centres esmentats i arriben a un acord verbal. Per aconseguir-ho i per tal de facilitar aquest primer contacte, la universitat farà arribar als estudiants una carta de presentació en la qual s'expliciten els motius i objectius de les pràctiques.

3.4. Recursos

BADIA, A. i MAURI, T. «Les pràctiques psicopedagògiques en contextos d'educació no formal», del material de l'assignatura del material de l'assignatura La Pràctica Psicopedagògica en Educació No Formal, vol. II.

CABELLO, M. J. (2002). *Educación permanente y educación social: Controversias y compromisos*. Màlaga: Aljibe.

MONEREO, C. i CASTELLÓ, M. «Un model per a l'anàlisi de contextos d'assessorament psicopedagògic en educació formal», del material de l'assignatura La Pràctica Psicopedagògica en Educació Formal, vol. I.

MONEREO, C. i CASTELLÓ, M. «Un model per a l'anàlisi de contextos d'assessorament psicopedagògic en educació no formal», del material de l'assignatura del material de l'assignatura La Pràctica Psicopedagògica en Educació No Formal, vol. II.

- MORÍN, E. (2001). *Los siete saberes necesarios para la educación del futuro*. Barcelona Paidós
- SUBIRATS, J. (2003). *Més enllà de l'escola. Transformacions socials i noves dinàmiques educatives i professionals*. Barcelona: ICE de UAB.
- SUBIRATS, J. I ALBAIGÉS, B. (COORD.) (2006). *Educació i comunitat: Reflexions a l'entorn del treball integrat dels agents educatius*, Col. Finestra Oberta, núm. 46, febrer.

Títol de l'experimentació	El treball en xarxa des de les pràctiques de l'ensenyament de Pedagogia
Assignatura	Pràcticum II
Titulació	Pedagogia
Professors que imparteixen l'assignatura	M. Concepció Torres Sabaté
Universitat i facultat	Universitat Rovira i Virgili, Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia. Departament de Pedagogia

1. IDENTIFICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

1.2. Competències que es treballen amb l'experimentació

- X** Projectar l'educació com una tasca comunitària i, alhora, projectar les funcions del professional de l'educació com un treball en xarxa.
- X** Incorporar el territori en l'acció educadora i l'acció educadora en el territori.
- X** Conèixer el mapa de professionals i funcions professionals que desenvolupen la seva acció en un territori.

1.2. Breu descripció de l'experimentació

Analitzar des de la pràctica del pedagog/a en els actuals camps professionals el funcionament real del treball en xarxa i valorar i avaluar-ne les conseqüències.

2. EXPLICACIÓ DE L'EXPERIMENTACIÓ

2.1. Agents implicats

La professora M. Concepció Torres i alguns centres de pràctiques i les relacions que ells tenen establertes: EAIA del Consell Comarcal del Baix Camp, EAP de Montblanc i Ajuntament de Reus.

2.2. Descripció dels continguts

- Conèixer l'entitat de pràctiques i les relacions pel treball en xarxa.
- Analitzar i avaluar els procediments del treball en xarxa.

2.3. Descripció del procediment i la metodologia utilitzats

- Explicació del treball en xarxa i presentació de documents.
- En el centre de pràctiques, observar i anotar el funcionament del treball en xarxa.
- Estudiar les competències reals del pedagog/a en cada activitat.

2.4. Descripció de l'avaluació

A través de la memòria de les pràctiques, visites als centres i entrevistes als alumnes.

3. CRITERIS I ORIENTACIONS PER A LA POSADA EN PRÀCTICA

3.1. Criteris i orientacions de caràcter didàctic

- Identificar el concepte de treball en xarxa.
- Conèixer les entitats i/o centres de pràctiques i els seus projectes.
- Motivar els alumnes per a l'observació i l'anàlisi de les pràctiques que realitzen.
- Orientar en el desenvolupament de les competències professionals.

3.2. Criteris i orientacions de caràcter organitzatiu

- Tres sessions amb els alumnes implicats.
- Dues reunions amb el centre de pràctiques per coordinar les tasques.
- Quelcom de material.

3.3. Criteris i orientacions de caràcter relacional

La universitat té un conveni de pràctiques amb els centres.

3.4. Recursos

No consta